

denne Sag, som jeg har fremsat under Forhandlingerne i 1911—12. Jeg vil da sige, at jeg er af samme Mening nu som da, baade med Hensyn til det præstelige Tilsyn og med Hensyn til Amtsskolekonsulenterne. Men den højtærede Undervisningsminister talte selv om Finansministeren og sagde, at af Hensyn til vore Finanser havde den højtærede Undervisningsminister foreslaaet 12 Skolekonsulenter i Stedet for 20, og hvis Finansministeren kunde gaa med til 20, vilde Undervisningsministeren sætte megen Pris paa at komme op paa dette Tal. Det har altsaa været økonomiske Momenter, som har været tvingende for den højtærede Undervisningsminister, og de er tvingende, tænker jeg, for os alle. Jeg føler mig i høj Grad tvunget af disse Forhold, idet jeg mener, at Øjeblikket ikke er inde til at faa flere Embedsmænd. Derfor er jeg i høj Grad reserveret overfor dette Forslag om Ansættelse af Skolekonsulenter, ikke af pædagogiske Grunde; i den Henseende mener jeg, de er i høj Grad paa sin Plads og ønskelige, og den Tid vil forhaabentlig komme, da vi faar Raad til at ansætte saadanne Konsulenter. I Øjeblikket mener jeg, at vor Opgave overfor Embedsstanden er ikke at faa flere Embedsmænd, men snarere færre, og at lønne dem, vi har, bedre, thi en Embedsstand, som er proletariseret, er den allerstørste Fare for en Stat, og vi staar paa Grænsen til at komme i den Fare.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen har Ordet for en kort Bemærkning.

J. Oskar Andersen: Den højtærede Undervisningsminister kom temmelig kraftigt ind paa, at man i Sønderjylland har en Ordning med Hensyn til Tilsynet, der er forskellig fra den, vi har i Danmark, og hævdede, at her har vi altsaa Begyndelsen til det, Ministeren nu ønsker at indføre her. Jeg vil tillade mig at gøre opmærksom paa, at den Gang denne Sags Ordning for første Gang blev behandlet i Rigsdagspartiernes sønderjydske Udvalg, og den daværende radikale Minister forhandlede med dette Udvalg og specielt med os, der havde med Kirke- og Skolesager at gøre, blev det udtrykkelig betonet, at Bibeholdelsen kan jeg sige, af den Ordning med Skolekonsulenter, man fik i Sønderjylland, skulde ikke paa nogen Maade præjudicere noget med Hensyn til dette Princip Gennemførelse i den danske Skole, og det var kun under den Forudsætning, at vi fra mit Parti

gik med til denne Ordning for Sønderjyllands Vedkommende, og jeg skulde tage meget fejl, om det ikke ogsaa for Partiet Venstres Vedkommende var under den samme Forudsætning, de gik med. Det forekommer mig derfor, at man nu ikke uden videre kan operere saaledes, at man siger: Saadan har man det i Sønderjylland, og det peger i Retning af, at vi skal have det samme her. Jeg vil tillade mig paa mit Partis Vegne at protestere mod dette og gøre opmærksom paa, at der dog er bevaret et kirkeligt Tilsyn i Sønderjylland, for saa vidt som Biskoppen har Ret til at komme og udøve kirkeligt Tilsyn i Skolen.

Endelig maa jeg maaske i Anledning af den højtærede Undervisningsministers Omtale af Paragraf 8 og stærke Fremhævelse af det Ansvar, som Ministeren erklærede, hun i saa høj Grad følte overfor Afskedigelser, tillade mig at sige, at man i alt Fald har Indtryk af, at noget lignende ikke er Tilfældet med Hensyn til Ansættelser.

Kr. Kristensen: Jeg kan ikke andet end ligesom forskellige foregaaende Talere beklage, at vi paa et saa sent Tidspunkt af Rigsdagssamlingen, hvor vi staar overfor Afslutningen af Arbejdet, hvor alles Interesse samler sig om at faa det Arbejde gjort færdigt, som nødvendigvis skal være færdigt, skal drøfte et Spørgsmaal som det foreliggende, for jeg synes, det er et saa vigtigt Spørgsmaal, at vi gerne kunde have Behov at samle vor Interesse om det, men det vil være ganske umuligt paa dette Tidspunkt af Rigsdagssamlingen. Man kunde for Resten ogsaa godt sige, at der er ikke stor Grund til paa dette Tidspunkt at drøfte Spørgsmaalet, for enhver er jo klar over, at der bliver ingenting ud af det Lovforslag i Aar, men paa Grund af Sagens Vigtighed vil jeg dog ikke undlade at gøre nogle Bemærkninger. Jeg vil oprigtigt tilstaa, at jeg ogsaa gør dem ud fra den Betragtning, at de maaske ogsaa kunde hjælpe lidt med til, at Lovforslaget kunde faa en blidelig Henfart, saa vi ikke skulde se det ret snart igen.

Vi er vistnok alle sammen her i Rigsdagen enige om, at det Resultat, der skal komme ud af Skolens Arbejde, er, at vi faar gode og dygtige Samfundsborgere. Hvordan Arbejdet for at naa dette Maal skal udføres, kan derimod være forskellige Meninger om, og det skal jeg ikke komme ind paa nu. Jeg vil dog bemærke, at det, det først og fremmest gælder om, for at der kan komme et godt Udbytte af